

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET

és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Plósz Sándor Zomborban.

Zombor, 1902. szept. 4.

(B.) Régen volt Zombor városában miniszter. Ha jól emlékszünk utoljára Bethlen András gróf, földmivelési miniszter jött le mintegy 8—10 év előtt Bácskába s ez alkalommal, elvégezvén Apatinban dolgát, városunkba is el látogatott. De mit is csinálnának a miniszterek közöttünk? Békés, csendes polgárai vagyunk az államnak; igaz, hogy vendégszeretetünk a párját ritkítja, de valami nagy ideák nem igen hevitenek s így ilyeneket meg se valósítunk. Kezdeményező képesség alig van polgárságunkban, pedig viszonyitva a polgárság vagyoni erejét, tehetnénk annyit, alkothatnánk annyit, mint a legtöbb magyar város. A miniszterek bácskai és zombori áldomásokra nem érnek rá lejönni, mert bármily kellemes dolog lehet ez még egy miniszternek is, bizony ennél fontosabb dologgal vannak folyton elfoglalva; nagyszabású dolog akár művészeti, akár irodalmi, akár gazdasági téren itt nem igen akad, mit csinálnának tehát Zomborban, hagynak bennünket élni a magunk

középszertiségében s flegmatikus mi voltunkban.

A viszonylagos, vagyis a mostani nehéz gazdasági és megélhetési viszonyok között is meglevő bácskai jólét különben, nekünk bizonyos tekintetben, különösen ami az állam támogatását illeti, nem volt mindig hasznunkra. Nem panaszkép mondjuk ezt, hiszen teljesen igaz az, hogy amíg Magyarországon nagyon sok igazán szegény város van, amelyre nézve létkérdés az állam anyagi támogatása, addig Bácsmegeye, vagy akár Zombor is nem lehet az állami pártfogás legkedvesebb gyermekei között. Csinálja meg a maga erejéből, amire szüksége van. De az is igaz, hogy vannak állami feladatok, ahol Bácsmegeyét és Zombort sem szabad tekinteten kívül hagyni, ha mindjárt — a többi megyékhez és városokhoz képest — elenyészően csekély számú pártfogója is van odafent, — mert viszont ez a megye és város s illetve polgárai óriási áldozatokkal járulnak hozzá az állami élet fenntartásához, fejlődéséhez.

Úgy vagyunk értesülve, hogy Plósz Sándor igazságügyminiszter e hó végén

meglátogatja kerületét, a rigyicai választó kerületet s ez alkalommal, bár rövid időre, Zomborba is eljön s főispánunknak, Latinovits Pálnak lesz vendége. Igen örülünk, hogy Plósz Sándor igazságügyminiszter ur a választóival való közvetlen érintkezés alkalmát felhasználja Zombor megtekintésére is. Mindazok szájából, akikkel érintkezni fog, hallani fogja, mily nagy tisztelettel viseltetik Bácsmegeye és Zombor városa az ő nagyszabású tevékenysége iránt, nyugodt lehet a felől, hogy Zombor város önérzetes és büszke népe mindjárt az első alkalmat, — hogy minisztert lát — nem fogja felhasználni kérelmeinek felsorolásával alkalmatlankodni.

Nagy megnyugvásunkra szolgálna azonban, ha a dicséret mellett, melyet városunk tisztaságára, szépen befásítottóságára stb. vonatkozólag bizonynyal ő is hangoztatni fog környezete előtt, azt a lesújtó kritikát is hallanánk Plósz Sándor igazságügyminiszter ur szájából is, sőt különösen és épen tőle, hogy a zombori igazságszolgáltatási lakás mizeriák tarthatatlanok. S ha az igazságügyminiszter ur csak egy félórai

A BÁCSKA tárcája.

Hideg ősz van.

Kipattan a rózsá utolsó virága,
De lehajlik csakbamar reszketve, fázva.
S ezt susogja halkán:
„Megpihenek. Hideg ősz van.“

Dalra kél még egyszer a dalos madárka,
Válaszul csak az erdő sóhajta rája —
Majd elhallgat búsan:
„Szébb tájra mék. Hideg ősz van.“

Sárgult fák alatt bolyong egy halvány ifjú,
Hullanak a lombok; metsző őszi szél fú
És felzokog hosszan:
„Megyek én is... Hideg ősz van.“

Molnárné Radich Jolán.

Utunk keletre.

Irta: Novákovits Izidor.

XI

A Bocche di Cattaro.

A gravózai tágas kikötőből kikertülve, hajónk hirtelen délre fordult. Elértük a nyílt Adriát. A melegtől elszibbadt testünk a hűs tengeri szellőtől feltűdült s mi életvidoran

jártunk fel-alá a Lloyd-gőzös tágas fedélzetén, Majd megállapodtunk a baloldali korlátnál, hogy szemügyre vegyünk az előttünk messze elnyúló dalmát partokat. A Lapad-félszigetet, Ragusa tengeri oldalát és Lacroma örökzöld partjait már tegnap csodáltuk meg; kíváncsiságunk tehát inkább a mindjobban kibontakozó Konávlyé párkányhegyei felé fordult. Egyik tájkép a másikat szorította háttérbe, a szépek a hatását lerontotta a szébb és a legszebb. Aki maga nem tapasztalt, a gyarló ember tollából kikertült leírásból nem ismeri meg sohasem a természet szépségeinek ezer és ezer árnyalatait. Merész dolog volna ezeknek hű leírására vállalkozni; ezért a hányszor itt a dalmát partvidék gyönyörűségeit emlegetem, főcélom nem más, minthogy felhívjam az olvasót arra, hogy ne a távolban, messze idegenben keresse azt, amit itthon, a mi tágabb értelemben veit hazánkban is megtehet, de amit, talán éppen azért, mert a miénk is, nagyobb figyelemben nem részesített.

Mint mindenben, úgy az utazásban is bizonyos divat tartja igába lekötve korunk modern gyermekeit. Lehet, hogy a Dalmáciába való elrándulás is ma-holnap divatba kerül, lehet hogy a büszke Riviéra kincseket szóró látogatói egyszerre majd csak Raguzában és a Bocche partjain ütik fel tanyájukat s a modern üdülési vágyás itthon leli meg

azt, amit a külföldön drága pénzen is alig kapott meg.

Tudományosan kimutatott tény, hogy Közép-Európában seholsem oly kedvező az éghajlat télen, mint Dalmácia déli részeiben. Aki látva akar hinni, nézze meg a következő számokat, melyek az átlagos hőfokot mutatják:

	December	Január	Február	Március
Nizza	+5.6	+4.4	+4.8	+8.7
Abbázia	+5.3	+0.9	+3.6	+8.4
Ragusa	+9.6	+5.9	+8.1	+11.2

Nos hát nem kedvezőbb-e Dalmácia éghajlata, mint a francia és az u. n. osztrák Riviéráé? S mi mégis a divat parancsszavát várjuk, hogy végre itthon is üdülhesünk, hogy itthon, olcsóbban és kényelmesebben szerezhessük meg betegünknek a gyógyirt. És e mellett, beszéljünk őszintén, micsoda hatástalan pl. Abbázia fekvése és vidéke a Bocche regényes tájával összehasonlítva; mennyivel különb ez a szébb, amannál a széppel!...

A Konávlyé párkányhegyeit méltóan fejezi be a Punta d' Ostrónak nevezett szirt, amely erős fellegvárával hűen őrzi a Bocche bejáratát. Hajónk tehát hirtelen fordulással keletnek tartott s előttünk megnyílt ez az ide oda ágazó, páratlanul szép, fjordszerű tegegyéből. Szemeinknek új munka, lelkünknek új gyönyörűség jutott, s ha az olvasó

időt szakít magának az ebbeli viszonyokról való személyes meggyőződésre, az erős kritika részéről is bizonynyal el fog hangzani s akkor meg lesz az *igazságügyi palota*, ami előttünk eddig elé tudja Isten még csak az álmok országában lebeg.

Latinovits Pál főispán urnak különben — egész biztosak vagyunk benne — gondja lesz reá, hogy e kérdést a miniszter urral, ad oculos is megismertesse, hiszen úgy tudjuk, hogy Zomborba jövetelének ehhez a kérdéshez is van egy kis köze.

Tudjuk mi azt jól, hogy nemcsak a mi városunk küzd hasonló igazságügyi mizeriákkal, sőt értesülésünk szerint öt város van, melynek viszonyai még rosszabbak. Ebből tehát az következnek, hogy várjuk meg a sorunkat, azaz várjunk még vagy 8—10 esztendő. Ha a sorrendet mindig és mindenben betartanák! Ha mindig a szükségesség szigorú mértéke lenne valamely állami alkotásnál betartva. De kérdem, hány és hány esetben nem lett más városok kérelme megtagadva azon a címen, hogy várjatok, míg más városok még jogosabb igényei ki lesznek elégitve. A matematikailag kiszámított sorrendet ily dolgoknál sohase tartották be. De nem is lehet. Hát nem lehetne egyszer Bács megye székvárosával Zomborral parányi kivételt tenni és azt mondani: másoknak is kell igazságügyi palota, nektek is, az öt vagy hat közül most az egyszer rajtatok zomboriakon kezdi az állam, várjanak egy kicsit a többiek, melyek másban ugyis bizonynyal többet kaphattak már, mint a mindig félig elfeledett Zombor?

Meg lehetne tenni annál inkább,

mert mint tudjuk s lapunk meg is írta volt, Plósz Sándor igazságügyminiszter két év előtt azt az ígérettel egyenlő kijelentést tette Széchényi József, volt országgyűlési képviselőnk előtt, hogy a zombori igazságügyi palota költségeire, az egyebütt eszközölt hasonló építkezéseknél elért megtakarításokból a legközelebbi évben már bizonyos összeget felvesz költségvetésébe.

Plósz Sándor igazságügyminiszter-től, mint bácskai képviselőtől, amikor eleget tesz választóinak tartozó kötelességének s azután hozzánk jön Zomborba, joggal kérhetjük, hogy a megye székvárosának, Zombornak ezen életbevágó ügyét ne csak a legkomolyabb figyelmére méltassa, hanem a lehetőség szerint mihamarabb keresztül is vigye.

A rigyiczai választókerület Latinovits Pál főispánál.

Zombor, 1902. szept. 3.

Szép jelenetnek volt tanuja a mai napon a vármegye palotája. Oly jelenetnek, a mely örökre szép példája marad a nép és vezére között kifejlődött bizalomnak és ritka, szeretetteljes vonzalomnak.

A rigyiczai választókerület, még mikor Latinovits Pál főispánna lett ki-nevezve, elhatározta, hogy volt képviselőjétől méltó módon elbúcsúzik. E végből a választó polgárok közadakozásából egy gyönyörű kötésű albumba foglalt emlékiratot készítettek. Az emlékiratot 1029 választó polgár írta alá.

Ma jelent meg a rigyiczai választókerület küldöttsége, hogy az emlékalbumot átnyujtsa. Négyszáznál többen sereglettek össze, élükön Lollok Alajos

nagybírtokossal, a kerület ezen népszerű vezéralakjával.

A főispán a küldöttséget a vármegyei székház nagytermében fogadta.

Lollok Alajos a következő lelkes beszéddel üdvözölte a főispánt:

Méltóságos főispán urunk!

Mint a rigyiczai országgyűlési képviselő választó kerület küldöttei jelentünk meg ma méltóságod — egykori szeretett követünk előtt — ama célból, miszerint megmutassuk, hogy változhatnak az idők, a körülmények, változhat a mindennapi élet zajában sok minden, — de nem változnak meg az igaz szívből eredő érzemények, különösen akkor, ha az együtt — kölcsönös tisztelet és becsülésben eltöltött mult oly összetörhetlen kapcsolatot képezett az illetők között, mint a minő minket fűz össze egykori szeretett követünkkel.

Hogy méltóságod, mint képviselőnk mit tett kerületéért, de nemcsak ezért, hanem kerületének minden ügyes-bajos lakosáért különbség nélkül, — az örökre eltörülhetlenül van szívünkbe vésvé. — Ehhez még ama büszkeségérzetünk is csatlakozott, hogy két cikluson át olyan tagot adtunk a magyar parlamentnek, kit mint a fedhetlen jellem, a munka, a kötelességérzet, — egyszóval mint a hazafias erények personifikációját tiszteltek még politikai ellenfelei is.

Az emberi jellem legszebb vonásai a háláérzet, a feltétlen bizalom és törhetlen hűség által vezéreltetve jelentünk meg tehát méltóságod előtt mostan, a midőn az emlékiratban, melyet hódolattal nyújtunk át méltóságodnak, szívünk háláját kíséreltük meg kifejezésre juttatni egykori képviselőnk iránt, kinek oly sokat köszönhetünk a multban, hogy azt méltón kifejezni szavakban alig lehet.

De ha ez talán nem is sikerült annyira, a mint mi éreztük, mégis legyen meggyőződé méltóságod, hogy volt követünket mélyen a szívünkbe zártuk, nem feledjük őt el sohasem és csak egy szavába kerül, hogy régi hű gárdáját tette készen ismét oldala mellett lássa!

hamarosan megkövetelné, hogy soroljam fel a Bocche szépségeit, zavarba hozna, mert annak se szeri, se száma. No de hát megkísérlem mégis, talán sikerül úgy ahogy.

Az igazán hétszergörbének nevezett s éppen ezért oly változatos Bocchének partjai átlag elég meredek, alig hagyva a parton egy kis helyet az itt-ott felbukkanó vaspályának vagy országutnak. És a mérsékelt magasságu, részben erdős, részben — Cattaro mögött — zord hegyeket számos kies fekvésű városka, kolostor, váracs stb. tarkítja, e mellett emelik a hatást az itt-ott elszórt szigetek, valamint a háttérben itt-ott hóval koronázott fekete hegyek. S mindez oly szépen simul a víz sötét azurülkréhez, mindez oly egyfűvénőt, hogy egyik nélkül a másik is elvesztené hatását. Végletegek simulnak itt egymáshoz, nem zavarván meg a mindent oly széppé alakító harmóniát.

Herceg-Noví örökzölddel befutott házfalai, néhány apró halászfalu szerény, de tiszta kőből emel viskói; Teodó óriás, rideg, hadi célokra szolgáló raktárai; a parton elhaladó gőzkocsi zaja; az egymast köszöntő hajóóriások és halászbarkák; a szelid zárda-éptületek; az erődítések itt-ott kikandikáló ágyui; a partok babérigetei stb. stb. nemde oly változás képét adják a Bocche nagyobb részének. S az alig 300 méter Canale delle Catenen, Nagy Lajos által a velenceiek ellen

lánccal elzárt csatornán átkelve érjük el csak a tájképek legremekebbikét. A szűk csatorna hirtelen kiszélesedik, újra egy nagyobb öbölbe vezet, amely két hosszú háromszög alakú nyulványra oszlik. És itt az eloszlásnál mily festői látványt nyújt az a két, parányi szigeteken épült, két különböző vallást szolgáló templom, a háttérben rátámaszkodva Perasztóra, a félig lakatlan városra, melynek fiai nagyrészt tul az Oceanon keresnek jobb hazát.

Perasztónál, mint említém, két háromszög alakú ágra oszlik a Golfo di Cattaro; az északi rész Rizano felé vezet, a szabadság-szerető Krivosiják földjére, a déli pedig Cattaronál végződik, ennél a lehető legfestőibb fekvésű városkánál.

Hajónk felkereste Perasztót és Rizanót, szép tájképekkel fűrdőztetvén minket, a már Cattaróban lenni vágyókat. Majd végre partra szállottunk, de az esthajnal hirtelen eltűnt a magas hegyek mögé s mi csak félig éjjeli világításban láhattuk aznap Cattarót s azt a tengernyi népet, mely a nagy hőség után kijött a rivára, hogy az éltető, hűs levegőt élvezze.

Amily csodálatraméltó monarchiánknak ezen legdélibb zuga, oly figyelmet és megbecsülést érdemel annak derék lakossága is.

A bokely, amint ő magát nevezi, a világ legjobb tengerészei közé tartozik; vagyis

magában egyesíti azokat a tulajdonságokat, amelyek az igazi tengerészt jellemzik. Fűrgesség, vállalkozási kedv, elmeélőség párosul benne a páratlan bátorsággal. Amint maga mondja: „imádja a veszélyt”. S ez nem frázis, hanem tény, mert ha valamelyik bokely anyagi jóvoltánál fogva lemondott is a más részére végzendő szolgálatról, élete hátralevő napjait saját barkáján tölti csak azért, hogy arról élvezhesse a tenger ezer veszélyét, hogy azon naphosszat tartózkodva hallgassa majd a bős vihar, majd a szelid déli szél zenéjét, mely oly csodaszép álmokképekkel tölti el lelkét.

S mindeme kiválósága mellett a bokely átlagos szegénységénél fogva a legszerencsétlenebb embernek tartja magát. A vitorlázás mestersége, mely az ő igazi eleme, napról-napra veszt jelentőségéből; otthon a szegénység mizeriái keserítik el, mit tehet mást, minthogy vándorbotot vesz a kezébe s elkalandozik a világ legszélsőbb tájaira. Amerika déli államaiban, Ázsia legkeletibb szigetein, a vad Polynéziában, mindentütt meg lehet találni a bokelyt, aki annyira rajong az ő „divna” (csodaszép) hazájáért s amelyet mégis elhagyni kényszerült. Ideje volna, ha a dalmát kormány a nagy-horvát propaganda helyett inkább e végtelenül becsületes és jobb sorsra érdemes nép bajaival törődne.

Fog
ket kegy
hogy a s
méltókép

Zú
léssel k
széd mi

• A
felelt az
s a ny
őszinte

So
— ugy
sem per

húrokat
megjele

a szives
hogy a

ragaszk
ragaszk

kerület
szivesen

Végtele
ből bár

nem vá
is tehet

ragaszk
zék me

A
lelkese

Ismétel
nyilván

ezt a ke

A
netnek,

beigazo
hallottu

egész o
a ragas

rigyicza
halmoz

He
szeretet

nak leg

rűlmény

az egés

a rigyic

tetével

Fogadja méltóságod csekély emléktűnet kegyesen azon óhajunkkal kapcsolatban, hogy a sok jóért, melyet kerületével tett, méltóképen áldja meg az Isten!

Zúgó éljenzéssel és lelkes helyesléssel kísérték az egybegyűlteket a beszéd minden egyes szavát.

A főispán láthatólag meghatva felelt az őszinte, szívből jövő szavakra s a nyomukban fakadt ugyanolyan őszinte ovációra.

Sok küldöttséget fogadott már — ugymond — de egyik küldöttség sem pendített még meg olyan érzékeny húrokat, mint a rigyiczai választókerület megjelent küldöttsége. Őszintén köszöni a szíves ovációt s biztosítja a kerületet, hogy a megnyilvánult szeretetet és ragaszkodást épen olyan szeretettel és ragaszkodással viszonzja. A mit a kerület érdekében annak idején tett, szívesen és kötelességszerűleg tette. Végtelenül fog örvideni, ha a kerületből bárkinek, legyen az választó vagy nem választó, a jövőben csak valamit is tehet. Kéri a megjelenteket, hogy ragaszkodásukat és szeretetüket őrizék meg a jövőre is.

A szeretettől áthatott szavak élénk lelkesedésre hangolták a megjelenteket. Ismételt és ismételt hangos kitörésben nyilvánult meg az a szeretet, a mely ezt a kerületet volt képviselőjéhez fűzte.

A kik tanui lehettünk a szép jelenetnek, azok előtt most egy példával beigazolódott, a miről eddig mesélni hallottunk, hogy csakugyan talán az egész országban pártját ritkító dolog az a ragaszkodás és szeretet, a melylyel a rigyiczai kerület Latinovits Pált elhalmozta.

Hogy a népszerű főispán erre a szeretetre és tiszteletre rászolgált, annak legfényesebb bizonyítéka azon körülmény, hogy rövid főispánsága óta az egész megye közönsége vetekszik a rigyiczai kerület polgárainak szeretetével és ragaszkodásával.

*

Az emlékirat szövege a következő:

Méltóságos borsódi és katymári Latinovits Pál urnak Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város főispánjának, mint a rigyiczai választókerület volt országgyűlési képviselőjének.

Méltóságos főispán ur!

Szeretett, tisztelt volt képviselőnk!

A rigyiczai választókerület teljes joggal mondhatjuk — összlakosságának legigazabb, legnemesebb érzése az igaz hála nyújtja át ezen emlékiratot Méltóságodnak mindannyiunk javáért áldozott munkásságáért.

Ennek az emlékiratnak minden betűje, minden szava, amelyet kifejez, a rigyiczai országgyűlési képviselőválasztó kerület polgárságának szívből fakadó köszönetét, mélységes háliját tolmácsolja Méltóságodnak hat éven át kifejtett és gyümölcseiben megáldott képviselői működéséért és irántunk tanusított számtalan jótéteményeiért.

Legyen ez az emlékirat Méltóságodnak, a Mindenható szent áldásaival elárasztott hosszú életében mindenkor egykori hűséges választóinak igaz szívből fakadó szeretetének, tiszteletének és ragaszkodásának, hálijának szerény külső jele.

A bizalom ama benső kapcsa, mely Méltóságodat hozzánk a rigyiczai választókerület választóihoz fűzte, nem volt tres frázis, hanem tiszta arany igazság, valóság.

Hisz ritkaság számba megy ma már napjainkban, hogy egy képviselő annyira fentartsa az intim érintkezést választóival, mint azt Méltóságod tette.

Nemcsak a kerület összeségének jogos érdekeit képviselte méltón, kimagaslóan, hanem a választókerület minden egyes polgárának, ki Méltóságodhoz fordult, készséggel, lekötélő módon járt el ügyes-bajos dolgaiban, tettel, tanácsal szolgált.

Kerületünket a parlamentben odaadó buzgósággal képviselte, hol több kiválóan sikerült különösen közgazdasági, valamint közigazgatási kérdésekben szakzerű alapos felszólalásai általános helyeslésben részesültek, amivel megnyerte Méltóságod a maga részére a parlament rokonszenvét.

Munkásságával, szorgalmával, tehetségével fokról-fokra kiválóbb szerepet nyert a parlamentben ép úgy, mint a szabadelvű párt körében, képviselői állását komoly kötelességnek tekinté, mely buzgalmat és odaadást igényel.

Ezen kiváló honfui erényekkel, a koszorú költő által oly szépen megénekelt három géniusz a kötelesség, a jellem, a honszeretet lélekemelő fegyvereivel küzdött és e kiváló parlamenti munkássága a honfui büszkeség örömezzetével töltötte be hat évi áldásos képviselői működése alatt e választókerület minden egyes polgárának szívét és nagy örömmel láttuk, hogy a mi osztatlan bizalmunk letéteményese, az ország tanácsába küldött követünk, Méltóságod a haza sorsát intéző, a jövőre jobb kort előmozdító hazafias munkában kiváló tudásával, ritka szorgalmával, kristálytisztá, puritán jellemével és lelkes munkaszeretetével az első között működött.

Gondos, szorgos parlamenti működésében jóságos szíve nem feledkezett meg rólunk választóiról, kik hazafias meggyőződésünk kristály tiszta forrásából fakadt a tündöklő honfui erények, legszebb, legdrágább, legméltóbb jutalmával bizalmunkkal ajándékoztuk meg Méltóságodat és a parlamentbe küldöttük. Nemesen érző, jóságos szívében hordozta nemcsak kerületünk, hanem minden egyes polgár érdekeit, kívánságait és ha azok harmóniában voltak a jog, törvény és igazság követelményeivel, közreműködése, pártfogása sikerrel járt, örök hájlára kötelezte Méltóságod mindazokat, kik Méltóságodhoz jogos kérelemmel fordultak.

Képviselői működése alatt Méltóságod a kerület minden egyes községében, annak hasznára, üdvére, virágzására, kulturális és közgazdasági előrehaladására buzgó közreműködésével sok maradandót, hasznosat alkotott.

Nemcsak országos és vármegyei anyagi és szellemi érdekek munkása volt Méltóságod, hanem kerületünk és minden egyes polgár speciális ügyeinek támogatója, szószólója, oltalmazója, pártfogója volt.

Ezek az alkotások Méltóságod áldásos képviselői működésének feledhetlen emlékei, nem borítja el ezeket az idő moha, mert

még a késő utókornak is, a hála és elismerés őszinte szavával fogják hirdetni, hogy mi, a rigyiczai választókerület polgárai, Méltóságod illusztris személyében egy ideális képviselőt, mandatáriust birtunk, kinek nagy, kiváló érdemeit a jók, nemesek, és a jövőre áldják.

Ezért a támogatásért, ezért az oltalomért, ezért a pártfogásért, ezért a lélekemelő ragaszkodásért, a melylyel Méltóságod irántunk viseltetni kegyeskedett, megörökítjük ez emlékiratban is, szívtünk mélyébe zárt köszönetünket, örök hájlánkat.

Ez a két magasztos érzelm adja ajkunkra az imaszerű fohászt, mely szívtüdből mint a virágok kelyhéből az illatár, száll az ég felé: Méltóságodat áldja meg a Mindenható Isten!

A felirat gyönyörű kötésű díszalbumba, sárga bőrbbe van kötve. Külső lapján a Latinovits család díszes címere van, sarkain díszes ezüstverettel.

Első lapján szép goth-irással a felirat van (Trischler Károly tollából.) A feliratot a választó polgárok aláírása fejezi be.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága folyó szeptember hó 3. napján délelőtt a vármegyei székház kis tanácstermében tartotta meg rendes havi bizottsági ülését.

Az ülésen Latinovits Pál főispán elnökölt és a következő bizottsági tagok voltak jelen: Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, ifju Vojnits István főjegyző, Pribil Ernő főügyész, Scultéty Ferenc árvaszéki elnök, Györffy Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, dr. Pavlovits Simon főorvos, Sztankovits György kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke, Kerekes János kir. ügyész, dr. Molnár Károly, Eigl József, Szemző Gyula, Rác György bizottsági tagok és Tripolszky Gyula tb. főjegyző, a közigazgatási bizottság jegyzője.

Latinovits Pál főispán elfoglalván elnöki széket, szívélyes szavakkal üdvözli a bizottsági tagokat, az ülést megnyitja.

Automobil közlekedés.

Felolvasásra került Komárom vármegye közigazgatási bizottságának átirata vármegyénk közigazgatási bizottságához az automobil közlekedés szabályozása tárgyában egy szabályrendelet alkotása iránt a belügyi és kereskedelemügyi miniszterhez intézett feliratának pártolása iránt.

A közigazgatási bizottság ezen átiratra a következő határozatot hozta:

Miután a forgalom biztossága érdekében a bizottság kívánatosnak tartja az automobil közlekedésnek a szabályozását annál is inkább, mivel eme jármű menetsebessége az eddig forgalomban volt közlekedési eszközöknél sokkal nagyobb és így inkább veszélyezteti a közlekedés biztonságát, a közigazgatási bizottság a m. kir. belügyi és kereskedelemügyi miniszter urakhoz hasonló szellemű felterjesztés intézését határozta el.

A közigazgatási bizottság felirata így szól:

A modern mechanika új vívmánya az automobil kocsis számos előnyös tulajdonságánál fogva előreláthatólag a legrövidebb idő alatt olyannyira tért fog hódítani, hogy csakhamar el fog terjedni a vidéken is.

A hol ezen új közlekedési eszköz már nagyobb mérvben használatban van, már is számos példa van rá, hogy ezen járművel való közlekedés nemcsak a forgalom biztonságát nagy mérvben veszélyezteti olyanúgyra, hogy szükségesnek mutatkozik a védekezés ellene, melylyel a roppant sebességgel haladó autók a biztos közlekedést veszélyeztetik.

Tekintettel arra, hogy az automobil kocsik sokkal újabb keletű találmány, sem hogy az azokkal való közlekedés egységes szabályozása akár törvény, akár rendelet alkotás útján eszközöltetett volna már, jöhet annak szüksege már is érezhető, a bizottság indítva érzi magát, hogy Nagyméltóságához azon kérelemmel forduljon, miszerint a fentebb említett új szerkezetű és menetsebességét, tekintve az eddig forgalomban volt járműveknél sokkal nagyobb gyorsaságú és ebből kifolyólag a forgalom biztonságát is nagyobb mérvben veszélyeztető közlekedési eszköz mikénti használatát egységesen szabályrendeletileg megállapítani méltóztatnék, hogy az autók maximális menetsebességének meghatározása, a kitérés szabályozása, azokon gyakorolt kocsivezetők alkalmazása és a közlekedő közönséget az autók közlekedésére figyelmeztető jelző készülék használata által lehetőleg eleje vétessék azon veszedelemnek, melyek az egyeseknek testi épségét és vagyonbiztonságát sok esetben fenyegetik.

Az illés folyamán felolvasásra kerültek a következő szakjelentések:

Árvágy.

Scultéy Ferenc, az árvaszék elnöke jelenti, hogy az 1876. évi VI. t. c. 15. §-a, ugyisint az árvaszéki ügyrend 4. §-a értelmében a lefolyt augusztus hónapban a megyei árvaszéknél oly nehézségek, akadályok vagy összehúzózkodások nem fordultak elő, melyek a közigazgatási bizottság intézkedéseit igényelték volna.

Államépítéset.

Sztankovits György kir. főmérnök a vármegyei építészeti hivatal főnöke jelenti, hogy a törvényhatósági közutak és az azokon lévő műtárgyak kielégítő állapotban vannak.

A folyó évre előirt uttfentartási kavics szállítása folyamatban van és elég jól halad, sőt több utszakaszon befejeztetvén, bizottságilag felülvizsgáltatott és hiány nélkül átvetetett.

A bács—zsablya—titeli törvényhatósági közut Bácsujfalu és Parabuty közötti 5753 m. hosszú szakaszának műtű leendő kiépítése folyó évi augusztus hó 23-án teljesen befejeztetett és részben a közforgalomnak átadott.

Az apatin—gombosi törvényhatósági közut Apatinvidéki teles községen átvonuló szakaszán a szükseges földfeltöltési munkák és műtárgyak építése folyamatban van és befejezéséhez közeledik.

A zombor—bezdáni gőzhajóállomáshoz vezető törvényhatósági közuton lévő „ferencsatornai” és a zsablyai révhez vezető törvényhatósági közuton lévő 4. sz. „fekete” hid helyreállítása befejeztetett.

Folyamatban van a Szegbegy község belsőségéből a feketehegyi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közutnak műtű leendő kiépítése.

Javítások folyamatban vannak a zombor—bezdáni és a titeli kongóuton. A bács—zsablya—titeli törvényhatósági közutnak O. Soóvé és O. Kér községek közötti szakaszá-

szának és a bács-bresztováci vasuti állomáshoz vezető, továbbá a Kernyaja—O. Morovica és Bács-Topolya községek közötti szakasznak műtű leendő kiépítésére vonatkozó terveket a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta.

Közli végül a jelentés, hogy az uttfentartási alap augusztus hó végén 1.393,315 kor. 12 fillért tesz ki.

Közegészségügy.

Dr. Pávlovits Simon vármegyei t. főorvos a vármegye augusztus havi közegészségügyi állapotáról terjesztette be jelentését, mely szerint az általános egészségügyi viszonyok kiválóan kedvezőek voltak, főleg tekintettel arra, hogy az emésztőszervek heveny bántalmái, melyek a gyümölcsévadban rendszerint nagyobb számban előfordulni szoktak, alig mutatkoztak, ugyisint a váltóláz, melynek ilyenkor különböző alakjai sűrűn mertülnek fel, alig észleltetett.

A hevenyfertőző kórok közül volt ronsoló toroklob, vörheny, kanyaró és hagymáz.

Trachomás egyén gyógykezeltetett 8685 közül 7582 valódi és 1103 trachomagyanus.

Egyéb figyelemreméltó mozzanat a közegészségügyi szolgálat terén nem fordult elő.

Ügyészség.

Kerekes János kir. ügyész az általa képviselt közigazgatási ág állapotáról augusztus haváról szóló jelentéséből kiemeljük a következő adatokat:

A zombori kir. törvényszék fogházában a rend és tisztaság példás. A felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő. Az egészségi állapot jó. Az élelmezés kifogástalan és panasz nem fordult elő.

A fegyelem szigorú, de büntetés nem fordult elő. A fogházban a múlt hónapban 63 letartóztatott volt.

Az egészséges munkaképes jogérvényesen elítelt foglyok részint házi, részint nyomdai munkát teljesítenek. Ennek jövedelméből a múlt hónapban az állam részére 69 kor. 54 fil., a rabok részére 56 kor. 62 fil. jutott.

Felemliti végül a jelentés, hogy a hódsághi, bács-kulai és apatini kir. járásbírósi fogházakban úgy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Adóügyek.

Györffy Géza kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a vármegye területén augusztus havában a közadók állása a következő: befizettetett egyenes adóban 1.931,045 kor. 20 fil., hadmentességi díjban 7315 kor. 30 fil., bélyeg- és jogilletékben 245,053 kor. 52 fil., fogyasztási és italadóban 77,510 kor. 77 fil., tanítói nyugdíjban 2879 kor. 39 fil., országos betegápolási pótdobban 36,962 kor. 42 fil.

Ülést tartott még a közigazgatási bizottságnak a munkaadók és munkások közti jogviszonyokat tárgyaló 1898. II. t. c. 72. §. alapján alakított bizottsága és a gyámügyi felebbviteli bizottság is, mely ülések a folyó ügyeket és felebbezéseket intézték el.

A zombori Kossuth-ünnep.

A zombori Kossuth ünnepet rendező nagy bizottság — mint már hiralással voltunk — megállapította a zombori Kossuth ünnepély sorrendjét.

A nagybizottságnak meghívója — mely a napokban meg fog jelenni — így szól:

Kossuth ünnep.

1802—1902.

Polgártársak!

Az a magasztos érzés, mely Magyarország ujjáteremtőjének, „Kossuth apánk”-nak születésnapja századik évfordulóján megdobantja minden magyar ember szívét, városunk honfiát és honleányait sem hagyja érintetlenül.

Hazafias lelkesedéssel, szívvel-lélekkel megünnepeljük a magyar nemzet büszkeségének, Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját folyó hó 19. napján.

Hálát adó, dicső emléket ápoló, szent és fényes ünnepet ültünk, szívünk minden melegével, minden rajongásával és hazafiságunk büszke önértetével borulunk le dicsőséges szent emléke előtt, mint a mikor ő valamikor leborult a magyar nemzet nagysága előtt.

Honleányok! Honfiak!

Mindnyájan jöjjetek a szent ünnepre hálával adózni a magyar szabadság imába foglalt symbolumának, a magyarság legőszintébb, legnagyobb és legerősebb nemzeti érzést fiának, kit glóriával övez az ujkori Magyarország megteremtésének örök dicsősége.

Az ünnepély sorrendje.

Szeptember hó 19-én délután 4 órakor gyülekezés a Jókay-téren. Kérjük az összes egyleteket, testületeket, intézeteket, iskolákat, megyei, városi és állami hivatalokat, szóval Zombor város egész polgárságát, hogy nemzeti zászlókkal, Kossuth emlékérmekkel a mondott időben a Jókay-téren megjelenni sziveskedjenek.

Innen a zeneiskola Rákóczy indulója mellett az Erzsébet-, Deák-körut, Kossuth- és Gromon-utcákon át a Szent-Háromság-térre.

Itt lesz Kossuth Lajos mellszobra és a szónoki emelvény.

Az ünnepély pont 5 órakor megkezdődik. Műsora a következő:

„Hymnus.” Éneklük a zombori dalárdák és az egész ünnepelő közönség.

Elnöki megnyitó. Mondja Vértesi Károly, a rendező bizottság elnöke.

„Tavaszi elmúlt. Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos.” Éneklük az iparos dalárda.

„Fohász.” Rákossy Viktortól. Szavalja Prokópy Imre.

„Kossuth Hymnus.” Dr. Papp Zoltántól. Éneklük a kaszinói dalárda.

Ünnepi beszéd. Mondja Trischler Károly.

A beszéd után a dalárdák és az ünnepelő közönség a „Szózat”-ot éneklük, ennek hazafias dallamai alatt fehér ruhás leánykák megkoszorúzzák Kossuth Lajos szobrát.

„Kossuth Lajos azt izente” dalt éneklük a dalárdák és az ünnepelő közönség és a menet a Szent-Háromság-térről a parkba vonul, hol diszvacsoira lesz.

Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély szellemi része a városháza nagytermében, a diszvacsoira pedig az Elefántban lesz.

Hazafias tisztelettel felkérjük azon háztulajdonosokat, kiknek házuk a felvonulás útjába esik, nemzeti lobogókkal feldíszíteni sziveskedjék.

A Kossuth ünnepélyt rendező nagybizottság nevében Vértesy Károly elnök, Krump Vilmos jegyző.

H i r e k.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt pénteken, e hó 12-én jelen meg.

Személyi hir. Mayer Béla bosoni püspök, a szerda déli vonattal Kalocsáról rokonai látogatására városunkba érkezett. A püspök Thum Adolf zombori földbirtokos vendége és néhány napig fog városunkban időzni.

Szerb királyi kitüntetés. Tallián Béla v. b. t. t. képviselőházi alelnöknek Sándor szerb király a Takovarend nagykeresztjét adományozta. Tallián Béla — mint ismeretes — az idén Karlócán megtartott görög keleti szerb egyházi kongresszus királyi biztosa gyanánt működött s midőn Széll Kálmán miniszterelnök intencióinak megfelelően, szakavatott költőként, erélyes, de e mellett pártatlan és előzékeny módon gyakorolta a király bizalmából ráruházott állami felügyeleti jogot, legnagyobb részben az ő érdeme, hogy a kongresszus minden előzetes hangulatcsinálás ellenére a szerb kongresszusok történetében eddig pártatlanul álló tevékenységet fejtett ki. Tallián Béla ezen kitüntetése bizonyára a legkedvezőbb visszhangot fogja kelteni a hazai szerbség körében.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Oltványi Ferenc temesvári pü. titkárt (bácskai földinkest) a dévai m. kir. pénzügyigazgatósághoz pénzügyigazgató helyettesé nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Damjanovits Milán okleveles tanítót a szabályi községi elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Athelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Osonkúy Bogolyub szabályi községi elemi iskolai tanítót a kátyi községi elemi népiskolához helyezte át. — Az igazságügyminiszter Tóth Ferenc szeptsi és Sváb József óbecsei járáshírségi irnokokat kölesönösen áthelyezte.

Szeptember. Még mindig forrón sütt a nap, állítólag most a legforróbban, dacára, hogy már szeptembert írunk. Különös, hogy ezt a forróságot abban a hónapban kell írni, amelyik az elmúlásra emlékeztet. Itt van a küszöbön Kisasszonynapja, fecskevándorlás ideje. Már nem olyan merész az acélos szárnyu istenmadár röptülése, mint amilyen eddig volt. A templomtornyok közelében egyre sűrűbben gyűlnek össze, kőnn a mezőn ellepik a telegráfdrótokat és tervezgetnek a fölött, hogy mikor induljanak utra. Ami a könnyenhibó emberi szívnek öröm, azt ők már kétkezzel fogadják. Hiába sütt forrón a nap, ez már a vég kezdete, az utolsó, erőlködő fellobbanás, amikor hullanak már lefelé a sárga levelek. Jatszki kedvvel közlünk fű a szél és kacagva süpri tova, mintha jelezne, hogy rövidesen itt az ősz uralma, el kell temetni a vágyakat, reményeket, amelyek kora tavasszal fakadtak bimbó alakjában, nyári nap perzselő hevében fonyadtak semmivé, mint a rózsák. Szeptember a vég kezdete. Azért mégis nagy szent ünneptünk lesz e hónapban, milliók szívét hozza dobogásba szeptember tizenkilencedike.

A magyar helységnevek. A magyar helységnevekről szóló törvény lassanként átmege a hétköznapi életbe. Örvendetesen haladunk e téren, kivált mióta Széll Kálmán erre vonatkozó rendelete megjelent. Magyarul írja a helységneveket ezennel a közös hadsereg is. A közös hadügyminiszter erre nézve a következő körrendeletet adta ki: A magyar királyi honvédelmi miniszter értesítése szerint a belügyi magyar királyi miniszter az 1898. évi IV. törvényeikk alapján a következőképpen állapította meg a vármegyék, a törvényhatósági joggal fölruházott és rendezett tanácsu városok neveit. (Itt következnek az összes megyék és városok magyar neveinek felsorolása.) A parancsnokságok, hatóságok, csapatok és intézetek a magyar hatóságokkal való szolgálati levelezéseknél tartoznak a vármegyéknek és városoknak az előbb felsorolt, hivatalosan megállapított neveit használni. Krihammer s. k., lovassági tábornok.

Uj ügyvédi iroda. Dr. Fleckenstein Ferenc ügyvédi irodáját Bezdánból Zomborba a Zarándok-utca 103. számú házba (a m. kir. nagy sóraktárral szemben és a Csitaonica mellett) helyezte át, ahol a jogkereső közönség rendelkezésére áll.

Az új tanév. Hamar elszálló napjai után a vakáció két hónapjának júliusnak, augusztusnak, beköszöntötték az iskolák első napjai az új tanév. Szülők kezén fogódzó apróságok, maguk lábán járó nagyobb emberek tolongnak az iskolák körül iratkozás végett. Ezek a napok tele vannak bájjal, költészettel, aztán kezdődik a munka, a tanulás korszaka. Tegnap az iskolákon nemzeti iobogók hirdették az új tanév kezdetét. Reggel fél nyolc órakor az elemi iskolások, fél kilenc órakor pedig a főgimnázium és kereskedelmi iskola tanulói vonultak a templomba Veni Sanctera. Isten segedelmét kérték áhítatos imákban, hogy erősítse meg lelkiüket és szívüket a szorgalmas tanulásra és példás magaviseletre, hogy az édes szülőknek örömlük legyen.

Szüreti mulatság. A zombori iparos dalárda 1902. évi szeptember hó 14. án, vasárnap, fennállásának 15-ik évfordulója alkalmával a „Vadászkürt” szálló kerthelyiségében szüreti mulatsággal egybekötött dal- és táncestélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. „Esti csillag.” Wuschng K. Férfikar. 2. „Balatoni nóták.” Gaal F. Férfikar. 3. „Táncárdal.” Bassinittól. „Tell Vilmos” című operából. Vegyeskar. 4. „Édes lánykám.” Huber K.-tól. Férfikar. 5. Románca a „Citerás” c. operettéből. Énekli zongora kíséret mellett Schmutzler N. ur. Ezt követi: A z. id e g e s e k. Bobózat 1 felvonásban. Irták: Michel és Labiche, magyarra átdolgozta Illosvay H. Személyek: Szikra Pál Zima Károly ur. Csendes Gábor Szabó Gyula ur. Cielke, leánya Stempl Ilonka k. a. Tar Elek, Csendes barátja Eibach Gy. ur. János, Csendes szolgája Benyei József ur. Jaucsi, Szikra szolgája Nagy Lajos ur. Történik Csendes nyaralójában, Budapest közelében. Idő jelen. — Belépti díj személyenként előre váltva 1 korona, este a pénztárnál 1 kor. 20 fillér. Jegyek előre kaphatók Kollár József könyvkereskedésében, Szigeti István kőfaragó üzletében és Vrabély József fodrász üzletében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirtalpig nyugtáztatnak. A t. pártoló tagok a pártoló tagsági jegy 3-ik szelvényével válthatnak jegyet. Személyre szóló meghívók nem küldetnek szét. Kezdeté este 8 órakor. Kellemetlen idő esetén a mulatság a következő vasárnap tartatik meg. A nagyérdemű közönség számos látogatását kéri az „Iparos dalárda.”

Gőzhajó állomás beszűntetése. A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy Német-Palánka állomását a kedvezőtlen viszonyok miatt szeptember hó 4-ével egy személy, mint az áruforgalom számára végleg beszűntetette. Teljes uszályrakományokat azonban úgy Német-Palánkára, mint Német-Palánkáról is felvesznek.

A cselédségpénztár népies ismertetése. Abból a célból, hogy a gazdasági munkás- és cselédségpénztár intézménye a népnek minél szélesebb rétege előtt ismeretessé váljék, a földmivelési miniszter a gazdasági munkássegélypénztárról szóló 1900. XVI. t. c. és annak kiegészítéséről szóló 1902. XVI. t. c.-ről népies ismertető füzetet adott ki. Ezek a füzetek, a melyek magyar, német, tót, román, szerb és ruthén nyelven jelentek meg, tartalmazzák mindazt, a mi alkalmas arra, hogy a gazdasági munkások s cselédek megérthessék az intézmény célját, tudják, mik jogaik, kötelességeik s megismerjék azokat az újabb nagy kedvezményeket, melyeket a tagság esetére az 1902. XVI. törvényeikk biztosít. A népies ismertetések már eddig is nagy számban forognak közközen s az érdeklődőknek, a kik a nagyfontosságú intézményt ismertetni óhajtják, több példányban bármely nyelven rendelkezésére bocsájtják, ha ez iránt szóval vagy írásban a földmivelési miniszterium munkásügyi osztályához fordulnak.

A Tökölly-intézet patrónusai.

Egy szerb nemzetiségű, de kiváló magyar hazafinak, Tökölly Sebőnek alapítványából a budapesti főiskolákon tanuló szerb ajku ifjúság számára már 65 év óta áll fenn a zöldrfa-utcában a Tökölly intézet. A kormány az idén szabályozta az intézet vagyoni és igazgatási ügyeit. Az új szabályzat szerint megalakult patronátust, melyre az intézet igazgatását rábizta a kormány, a napokban iktatta be hivatalába Brankovics György karlócai patriárka, az intézet főpatrónusa. A beiktatás előtt az intézettel szomszédos szerb templomban Bogdanovits Lucian budai püspök Veni Sancte-t tartott, a melyen a budapesti szerbek közül igen sokan voltak jelen. A beiktatást az intézet nagytermében végezte a patriárka; nagy beszédet mondott Tökölly Sebő hazafias érdeimeiről, a magyar kormányának a hazai szerb gör. kel. egyház iránt való jóindulatáról, a melynek bizonyossága az is, hogy végre rendezni lehetett a Tököllyánum ügyeit. Jovánovits István kir. tanácsos, a pesti szerb hitközség elnöke a régi felügyelő-bizottság nevében átadta az intézetet az új patronátusnak, mely nyomban meg is tartotta alakuló ülését. Ezen az ülésen Popovits V. István országgyűlési képviselő örökös igazgatónak, Csamprag István budai püspöki titkárt pedig az intézet jegyzőjének választották meg. Az intézetben megüresedett két helyet Petrovits Velykónak és Matin Mihálynak adományozták; mindkettő jeles eredménnyel végezte gimnáziumi tanulmányait. Petrovits Velykó a zombori főgimnáziumban tette le az érettségi jeles eredménnyel a múlt tanév végén.

Schweidel emléke. Az aradi vértanu Schweidel József szülőházának emléktáblával való megörökítésére alakult bizottság ma pénteken délután 6 órakor a Zrinyi-utcai Stebler-féle sörház külön termében értekezletet tart. Az értekezlet tárgya Schweidel szülőházának emlékkövel leendő megjelölése és ezzel rendezendő hazafias ünnepély megbeszélése.

Bácskai flu az északsarkon. Egy göteborgi távirat jelenti, hogy a Baldwin-Ziegler-féle északsarkai expedíció, amelyet elveszettnek hittek, váratlanul Norvégia Honungs-waag nevű kikötőjébe érkezett. — A hajósok visszatérése minket annyival is inkább érdekelt, mert az expedíció kormányosa egy Vörös Lukács nevű szabadkai magyar flu. Körülbelül egy év óta semmi hír sem hallatszott az amerikai expedícióról, a melynek vezetői Ziegler milliomos és Baldwin meteorológus voltak. Annyira aggódtak a sorsukért, hogy egy hónappal ezelőtt Tromsöből a Fritbjof nevű hajó Camp kapitány parancsnokságával utnak indult, hogy fölkutassa az eltűnt expedíciót. Baldwin két évvel ezelőtt hajózott ki a jegestengerre. Elsőbb a Ferenc József-földnél vetett vasmacsákat s onnan akart fölhajózni az északi sarkra. Célja elérése után a tulsó oldalon Grönlandban kötött volna ki. A Morgenblatt közli Baldwin telegrammját, mely azt mondja, hogy az északi sark nem sikerült neki, azonban nem tekinti kísérletét végleg meghiúsultnak és 1903 ban ismét kísérletet tesz az északi sark elérésére. Három nagy raktárt hagyott hátra, amely legközelebbi expedíciójában nagy segítségére lesz. 1901. őszén a Ferenc József föld körül jéghegyek zárták el utját és ezáltal lehetetlenné vált a továbbutazás. Az expedíció kénytelen volt élelmiszer- és szentartalékhoz nyulni. Januártól májusig a jégen végzett munkában a szánok hasznavehetetlenné váltak. Minthogy a lovak és kutyák tápláléka is fogyni kezdett, vissza kellett fordulnia. Megtalalta Nanzen kunyhóját és az első mozgófényképeket vette föl az artikus életből. Az Oerebladet szerint Baldwin 81 44' ig jutott. A Baldwin-expedíció visszatérésevel most fölmerül a kérdés, mi történt Peari hadnagy, Syverdrup Ottó és André expedíciójával, a melyek külön-külön gőzhajón, illetőleg léghajón indultak a pólusnak s már évek óta hír sem hallatszik sorsukról? Elveszték-e, mint annyi más derék kutató, vagy valahol a jégsziklák között irtózatos helyzetben várják a szabadulást.

A szigetvár-kaposvári h. é. vasúton fekvő Szent-László állomás neve Zselicszentlászlóra változtatott.

Bácsmegeye és Zombor városa a Kossuth mauzóleum alapkövetésénél. Mint értesültünk Karácson Gyula alispán a törvényhatósági bizottság utólagos jóváhagyása reményében intézkedett, hogy Bács vármegye is képviselve legyen a folyó hó 19-én megtartandó alapkövetésénél. Az alispán a következő urakat kérte fel: Scultéty Ferenc árvaszéki elnök vezetése mellett: Ellinger Jenő dr., Engelmann Zsigmond dr., Erdújhelyi Menyhért, Fernbach József, Grünbaum Pál dr., Hadzsy János dr., Keceli Mészáros Géza dr., Récei Ede dr., Szendy Lajos, ifj. Tóth József, Vujevich Zoltán dr., Balaton Gyula dr., Mikosevits Kanut dr., Tarczay Dezső. — Zombor város törvényhatósági bizottsága pedig a legközelebb megtartandó rendkívüli közgyűlésen fogja e célra a küldöttséget megválasztani.

Üngyilkos segédjegyző. Teichmann Jakab ó-szivaci segédjegyző e hó 3-án halántékon lőtte magát s ma a beállott sebláz következtében meghalt. Az alig 20 éves fiatal embert nagy részvéttel a mai napon temetik. Üngyilkosságának oka ismeretlen.

A községi árvatárak rendezése. A napokban több fővárosi lap minden alap nélküli nagyon kedvezőtlen híreket hozott a vármegyei községi régi árvatárak rendezési munkálatairól. Visszaélés, sikkasztás, régi hűnök és más ilyen hangzatos címek alatt. Vármegyénk közönsége nagyon jól tudja, hogy ezen hírek nem felelnek meg a valóságnak. A rendezés munkálatairól a „Bácska“ eddig minden községről alapos és és kimerítő tudósításokat hozott.

A tévedésen alapuló hírek cáfolatául a M. T. Iroda a következőket jelenti:

A megyei árvapénztári kezelés alig tizenkétéves, mert az árvák vagyonát 1889 ig az egyes községek kezelték teljesen autonom hatáskörben. A megyei gyámhatóság csupán a számszerű összeállításban ellenőrizte az árvavagyon kezelését. Ily módon történhetett, hogy egyes községek az árvák pénzét részint szabálytalanul, részint hűtlentül részint pedig valóságos csalárd módon kezelték, a meny nyiban az árvák vagyonából tartozatlan adósságokat fizettek ki, az árvák vagyonának terhére meg nem engedett költségeket és kiadásokat róttak és végül megfelelő jelzálogi biztosítékok nélkül, sőt határtalan könnyelműséggel kölcsönöket adtak ki és ilyen módon a megyei árvák vagyonát közel 2.400.000 korona erejéig megkárosították. Mindez az 1889. év előtti időben történt. Ezek az állapotok arra indították Latinovits Pált, a megye erélyes főispánját, hogy egyes megyei korifeusok ellenzése dacára hozzáálljon a megyei gyámpénztár rendezéséhez. E végre négy bizottságot küldött ki, a melyek több mint felév óta vizsgálták az összes községek árvatári hiányait. Utoljára maradt O-Becse községe és ezzel a megyei központi árvapénztár kezelése alatt álló régi községi árvatári hiányokat végleg rendeztek. A legautentikusabb adatok alapján jelenthetjük, hogy az egyenes adósoktól és a felelős előjárókkal szemben érvényesítendő visszkereseti jog folytán befolyandó összegekből, a tartalékalapok célirányos felhasználásával, a központi árvapénztárban gyűjtött tartalékalapból nyújtandó segélyezéssel és az ismeretlen árvák követeléseinek időleges felhasználásával a mutatkozó hiányok csaknem teljes fedezetet fognak nyerni, úgy hogy sem a központi árvapénztár, sem a terheket vállaló községek nem fognak károsodni és még kevésbé fog az árvákra kár hárulni. A megyei árvapénztárnak ezt a rendezését Latinovits Pál főispán közvetlen felügyelete és Skultéty Ferenc árvaszéki elnök irányítása alatt Frank Mihály dr. árvaszéki elnökhelyettes, Zsigmond Dénes, Krudy Géza és Bagó Géza árvaszéki tlnökök, Csernyus Pál dr. és Hirman Ferenc dr. megyei tb. főügyészek, Késmárky Endre tb. főszámvévo és Horváth József alszámvévo fáradhatatlan munkájának és buzgalmaának köszöni a vármegye közönsége.

Tűzoltó-ünnepély. A bácskurai önkéntes tűzoltó-egylet 1902. évi szeptember

hó 8-án bajtársi pénztára javára tűzoltó-ünnepélyt és nyári mulatságot rendez. Az ünnepély sorrendje: Reggel 5 órakor a kulai tűzoltó-egylet zenekarának zenés ébresztője. Délután fél 4 órakor gyűlékezés a Ferenc József téren. Délután 4 órakor az érkező kishegyesi vendégek ünnepélyes fogadtatása a Ferenc József téren. Délután fél 5 órakor kivonulás a vasártéri gyakorlóterre. Délután 5 órakor tűzoltási gyakorlat: a) szivattyu vezetés, b) mászószér vezetés, c) jelképes tűztamadás és védelem. Az érkező vendégek elszállásolása. Este fél 9 órakor tűzijáték a csatornában megerősített tutajon a „Zöldkert“ átellenében. Tanc a „Zöldkert“ helyiségeiben kivilágos kiviradtig.

Pozsonyi országos kiállítás. A pozsonyi mezőgazdasági kiállítás alkalmából f. évi szeptember hó 8., 9. és 10. napjain Pozsonyban az országos gazdakongresszus, ugyanazon hó 13-án az országos gazdasági nagygyűlés, 14-én a baromfi tenyésztési kongresszus, 24., 25. és 26. napjain pedig az országos szőlészeti és borászati kongresszus fog megtartatni. Akik ez iránt bővebben érdeklődnek vagy felvilágosítást nyerni ohajtanak, vármegyei gazdasági egyesületünkhez forduljanak.

Pályázat. A magyar kir. államvasutak igazgatósága a műhelyeiben 1903. évben szükséges mintegy 220 m. m. tisztogatási és fényezési célokra való mosott és fertőtlenített vászonrongy szállítására nyilvános pályázatot hirdet. A pályázat közelebbi adatai az anyag- és leltárbeszerzési szakosztálynál (Budapest, Andrassy-ut 73.) tudhatók meg és ugyanott kell benyújtani f. é. szeptember hó 11-ig az ajánlatokat. A bánatpénzt, az ajánlott érték 5%-a, szeptember 10. déli 12 óráig fogadják el a központi főpénztár.

Királysértő csavargó. Tavaly júliusban kocsmai verekedésért egy egész sereg csavargót kísért be az ujszivaci rendőrőrzőjára. A csapatban levő Lehperger foglalkozás nélküli pecér éktelen szitkozódásra fakadt e miatt és gyalázó kifejezésekkel illette a törvényeket és azok szentesítőjét. A szegedi büntetőtörvényszék a napokban foglalkozott ezzel az ügygyel és a vádhatóság képviselője királysértés, továbbá hatóság elleni erőszak címén emelt vádat a vakmerő atyafi ellen, a ki azzal védekezett, hogy tettét teljesen beszámíthatlan állapotban követte el, amennyiben tökéletesen részeg volt. A törvényszék nem találta elfogadhatónak azt a védekezést és 2 hónapi börtönrre ítélte a vádlottat.

Hivatalos táviratok. A belügyminiszter néhány év előtt körrendeletet adott ki, melyben meghagyta a törvényhatóságoknak, hogy hivatalos táviratokat csak kivételesen s csak akkor adjanak fel, ha erre elkerülhetlenül szükség van. E rendelet ellenére egyes törvényhatóságok igen gyakran vették igénybe a hivatalos táviratokat, a mi tetemes költséget okozott. A belügyminiszter most megújította e rendeletét s szigoruan meghagyja a hatóságoknak, hogy ezentul hivatalos táviratokat csak akkor adjanak fel, ha az ügyben még aznap kell intézkedni vagy bármely késedelem veszélylyel járna. Ma a postai szolgálat oly kitérő, hogy minden levelet legkésőbb 24 óra alatt rendeltetési helyére juttatnak, teljesen felesleges tehát kevésbé sürgős ügyekben táviratozni. A gyors intézkedést igénylő hivatalos levelek borítékait pedig el kell látni „sürgős“ jelzéssel s az ilyen leveleket ezentul soron kívül fogják elintézni. A hivatalos táviratok szövegének pedig lehetőleg rövidnek kell lenni s minden szabálytalanul feladott távirat jövőben az illető hivatalt, illetőleg közeget fogja terhelni.

Értesítés. A zombori csapatkórház vendéglőszertü ellátására vonatkozó biztosítási tárgyalás 1902. évi szeptember hó 24 én déli 10 órakor a nevezett csapatkórháznál fog megtartatni. A közelebbi feltételek a Budapest 1902. évi aug. 24-én kelt hirdetményből, továbbá a hadtest kerület összes helyőrségi és csapatkórházainál, valamint a cs. és kir. IV. hadtest hadbiztosságánál meglevő feltételi fűzetekből vehetők ki.

A francia nyelv tanítását Európaszerte Berlitz módja szerint tartják legeredményesebbnek s tényleg ez az a mód, melynek útján a tanítvány a nélkül, hogy unalmas nyelvtani szabályokkal kellene kúszkódnia, a leghamarább s a legkevesebb fáradsággal sajátíthat el idegen nyelvet. Minden nagyobb városban van már olyan iskola, a mely Berlitz módja szerint tanít idegen nyelveket. Nálunk Zomborban nincsen ugyan ilyen iskola, de De Cupère Achille francia nyelv-mestertünk teljesen pótolja azt, mert szigoruan Berlitz módszeréhez alkalmazkodva, immár három éve a legjobb sikerrel tanítja a francia nyelvet. Magán uton talán még eredményesebb az idegen nyelv tanulása, mert a tanítvány nemcsak bizalmasabb viszonyban érintkezhetik a tanítóval, de ez utóbbi is könnyebben alkalmazkodhatik tanítványának úgy az igényéhez, mint a képességéhez is.

De Cupère nagy gyakorlatra tett már szert a tanítás ilyen módjában, mert évek hosszú során át foglalkozik a francia nyelv ilyen értelmű tanításával. Mielőtt ugyanis városunkba jött volna, több éven át Braziliában hasonló módon a francia nyelv tanításával foglalkozott.

A három év eredménye, amelyet ezen idő alatt nálunk a francia nyelv tanításában elért, minden dicsőretet feleslegessé tesz s tanítványai — kik között városunk előkelő osztályából nem egy foglal helyet — nem győzik eléggé dicsérni pontosságát, lelkiismeretességét s áldozatkészségét a munkában, amelylyel foglalkozásának szeretete és szerénysége szerencsés összhangban vannak.

A tanév elején résztünkről is melegen ajánlhatjuk a t. szülők figyelmébe De Cupère mestert, kinek címét lapunk hirdetési rovatában közöljük.

Lóverseny Szabadkán. A „szabadkai lóverseny egyesület“ folyó évi szeptember hó 14 én lóversenyt tart. Lesz gátverseny, eladóverseny, vigaszverseny. Nevezési záridő 1902. évi szeptember hó 9 én délután 5 óra. Írásbeli vagy távirati nevezés Weber Frigyes egyesületi titkár urhoz Szabadkára intézendők és az utóbbiak 24 óra alatt írásban megerősítendők. Téték a nevezéssel egyidejűleg befizetendők; ki a futam előtt a tétet le nem fizeti, a versenyben részt nem vehet.

M. Á. V. A magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége pályázatot hirdet: 1. a kolozsvári állomáson berendezett vendéglői üzlet bérletére 1903. január 1-től 3 évre. Pályázati határidő 1902. szeptember 11. déli 12 óra. Bánatpénz 600 kor. szeptember 11-ig. 2. A Tövisen berendezett vendéglői üzlet és 3. a Székely-Kocsárd állomáson berendezett vendéglői üzlet 1903. január 1-től számítandó három évi bérletére. E két utóbbi bérletre 1902. szeptember hó 10. déli 12 óráig kell az ajánlatokat beadni. A bánatpénz 600 kor., illetve 400 kor. 1902. szeptember 10-ig. A részletes feltételek a kolozsvári üzletvezetőség III. osztályában tudhatók meg.

Tűzzel játszó gyerekek. A napokban Maximov Proka deszpot szent-iváni lakos háza udvarában egy kazal szalma kigyulladt. A nyomozás során megállapították, hogy a tüzet Vujkov Ráda és Pulsolat Vince ottani lakos 6—6 éves gyermekek játszás közben gyufával idézték elő. A kár 44 korona. A község előjáróság érdeme, hogy a nagy hőség és szárazságban a tűz tovább nem terjedt, mert ott gyorsan megjelentek víz és fecskendővel és sikertült a tüzet lokalizálni.

A petroleum lámpa feltalálója. Az ember önkénytelentül kérde: hát még élt? Élt és nyolcvannégy éves kort ért el. Ferris C. A. volt a neve és meghalt Hackensackban New-Jersey államban. Ferris volt az, ki először függesztett ki a háza elé egy lámpát, melyben petroleum égett. Egy éjszaka világírt ember lett belőle és hogy találmánya mennyire meghódította a világot, mutatja, hogy még most is, a gáz- és villamosság nagy korában a legtöbb háztartásban barát-ságos petroleum lámpa fénye mellett gondolhat az olvasó a nagy feltalálóra, aki most meghalt.

Öngyújtó szivar. Új találmány. A drótnélküli táviró óta már nem lep meg semmi sem. Német találta ki. Dühöngött, hogy az utcai szélben nem lehet rágyújtani. Megalkotta tehát a füstnélküli lópor mintájára, a gyufátlan szivart. Minden szivar végére kis gyújtócskát erősítenek, mely klórkáli, salétrom, tvegor és arábi gumi keverékből áll. A szivar végét meg kell dörzsölni és a szivar meggyullad. A korszakalkotó találmány lényeges változásokat idéz elő minden vonalon. A bájos trafikos kiasszony kecsesen fogja megdörzsölni a vevő szivarját. Az alkalmazott, ha főnöke füstölni óhajt, szolgálatkészen dörzsöl. A regények hősei pedig, akik eddig a hintaszékben hátraddólva főuri nembánomsággal gyújtottak szivarra, hasonló eleganciával fognak szivarvégükön vakaródzni. Egy új viszkető kór lepi el a szivaros embereket, mihelyt a német találmányát divatba jön.

Rozskorpa eladás. Hogy a katonai raktáraknál a jövő 1902—1903. évi termelési évadban termelendő rozskorpara számot tartó gazdák igényei lehetőleg kielégítenek, a földmívelési miniszter körrendeletileg felhívta a gazdasági egyesületeket, hogy az igénytartók neveit ez évi szeptember hó 10-ig bejelentsek. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítást vármegyei gazdasági egyesületünk ad.

Zabszállítás. A cs. és k. katonai élelmező raktár Budapesten (VI., Lehel-utca 41.) 1902. szeptember havában földbirtokosoktól és ezek szövetkezeteitől vásárol 1000 métermázsza rozst és 3400 métermázsza zabot. Ezen szabadkézt gabonavásárlások feltételei az itteni, 4932. sz. folyó évi július hó 15-én kelt első hirdetésben részletesen tartalmaztatnak. Szóbeli felvilágosítások a cs. és kir. katonai élelmező raktárnál mindenkinek készségesen adatnak.

Latinovits Pál főispán gyűjtése az újtemplomra.

Az épülő újtemplomra óméltósága a főispán ur által megindított gyűjtéshez adományokkal a következők járultak:

Mult hó 19-én megjelent 64. számunkban a befolyt adományok összege 8284 K 88 f.

Kis-Hegy: Özv. Pecze Péterné 4 kor., Kiss Károly, Kiss Károlyné, Varga György, özv. Cziráky Józsefné, Eördög Elemér 2—2 kor., Némédi Erzsébet, Némédi Imréné, Varga Mária, Fülöp Ferenc, Illés István, Csabai István, Limbek Pál 1—1 kor., Greiner József 60 fil., Fodor Ambrus, Szűcs Mibály, Varga József 40—40 fil., Frindik Ilona, Paroczky Éva, Sipos Marcella, Nagy Péterné, Eper Viktória, Szilágyi István 20—20 fil., Odry Katalin, Karna Róza, Novák Rozália, Gálík Józsefné, Horváth István 10—10 fil., Nagy Márton 5 fillér

24 K 55 f.

Cziráký Zsigmond ur gyűjtése Felsőhegy:

Cziráký Zsigmond 5 kor., Fajka László, Hevér Borbála 2—2 kor., Paják Flóri, Eszes István, Homolya Pál seres, Fleisz István, Gere Vince, Rác Szabó Pál, Bodor Viktor, Tóth Róza, Trabajkó Mihály, Eszes József, Eszes Ferenc, Pánczél János és neje 1—1 kor., Tóth Albert 60 fil., Bollók Imre, Turi Mátyás, Renkó Tóth Ilona, Molnár Szipán András, Bakos János, Rác Szabó Urbán, Tóth Szabó Mihály, Fodor Mihály, Borsos Mátyás, Kocsis Szturke Ferenc, Baroti János és neje 40—40 fil., Ruzsa Ilona, Homolya Teréz, Sós Mihály, Tóth István, Gulyás Mihály, Hegyi Mihályné, Gergely István, Deák Mihály és neje, Burány Mária, Zsaki János Udvardy Verona 20—20 fil

28 K 20 f.

A befolyt adományok összege 8337 K 63 f.

HIRDETÉSEK.

Felhívás!

Rendelkezésre állok azoknak, kik meg akarják tanulni a **francia nyelvet**, vagy akik ismereteiket ezen a téren társalgás útján tökéletesíteni akarják.

Jól és olcsón dolgozom, mert nemcsak fizetést, de tisztességet is akarok szerezni.

Zombor, 1902. szeptember havában.

De Cupère Achille

francia nyelvmester,

Erzsébet-körút 105. szám.

3—1

129 szám. 1902.

Pályázati hirdetés.

Az apatin-szöntai ármentesítő és a szönta-apatini lecsapoló társulat egyetértőleg a mostorszeg-apatini ármentesítő és belviz-szabályozó társulat, valamint a kupuszina lecsapoló társulat a vezetőségük alatt előforduló nyilvántartási, számadási és összes írásbeli teendők elvégzésére rendszeresített

titkári állásra

ezennel pályázatot hirdet.

Az állással összesen 2000 korona évi jövedelmezés jár. Pályázni szándékozóknak, kik 40 évnél nem idősebbek, a magyar és német nyelvet úgy szóban mint írásban teljesen bírják, esetleg rajzolni tudnak, felhivatnak, hogy sajátkezűleg írott pályázatukat, valamint képesítéskükről és eddigi alkalmazásukról szóló bizonyítvány másolatokat legkésőbb **folyó évi szeptember hó 15-ig** alulírott hivatalnál annál is inkább nyújtsák be, mert később érkező pályázatok figyelembe vétetni nem fognak. Véglegesítés egy évi sikeres működés után.

Apatin, 1902. augusztus hó 26-án.

Az apatin-szöntai ármentesítő társulat

3—2

igazgatósága.

8302 szám.

tkvi 1902.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Müller Józsefné szül. Ganzsmann Katalin végrehajtónak Csirszka Ferencné és társai végrehajtást szenvedők elleni vagyonszétosztás megkezdésére iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és kir. járásbírósg területén levő s Csonoplyán fekvő, a csonoplyai 2106. számú betétnél Csirszka Ferencné szül. Müller Erzsébet, kiskoru Müller Fülöp, György, Magdolna, József és özv. Müller Józsefné szül. Ganzsmann Katalin tulajdonul bejegyzett s A. I. a. foglalt 690. és 691. hr. sz. egész jószágtestre 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árvevést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi október hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor Csonoplyai községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átjuttatni.

Zombor, 1902. augusztus hó 18-án.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

Földeladás.

Az ó-morovicai határban fekvő 54 k. hold 943 □ öl **szántóföld** könnyű fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 6—6

3052. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztetett Bezdán nagyközségnek előléptetés folytán trespésébe jött és évi 600 korona fizetéssel javadalmazott községi II-od irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek, felhivatnak az állást elnyerni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket és 4 gimnázium vagy ezzel egyenrangú tanintézet elvégzését igazoló bizonyítvánnyal együtt alulírott **folyó évi szeptember hó 25-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1902. augusztus hó 25-én.

Tárczay,

főszolgabíró.

2—1

6774. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó Pacsér községben trespésébe jött orvosi állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

1. Ezen állás javadalmazása készpénzben (törvényhatósági jóváhagyás feltétele mellett) a községi pénztárból 1400 korona.

2. Trachomások gyógykezeléséért a községi pénztárból (három évenként a képviselőtestület által megállapítás feltétele mellett) 120 korona.

3. Látogatási díj vényirattal a község belterületén nappal 60 fillér, éjjel 80 fillér; a község határában (igénybevevő által természetben adandó fuvaron kívül) éjjel nappal 1 korona.

4. Halottkemi szemle 40 fillér.

5. A szegények ingyen gyógykezelésben részesítendőik.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy folyamodványukat az 1876. évi XIV. t. c. 143. §. (1883. évi I. t. c. 8 §.) értelmében felszerelve **hosszú folyó évi szeptember hó 30-ig** anyuival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitézteni.

Bács-Topolya, 1902. augusztus 21-én.

Császár,

főszolgabíró.

3—3

7849/kig. 1902. szám.

Pályázati hirdetés.

Járásomhoz tartozó Bács-Petrovoszellő községben trespésében levő 800 korona havi előleges részletekben fizetendő javadalmazással ellátott községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy közs. jegyzői oklevéllel, vagy a közigazgatási tanfolyam elvégzését igazoló bizonyítvánnyal, nemkülönben az anyakönyvi ügyekben jártasságot igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **hosszú 1902. évi szeptember hó 20-ig** okvetlenül terjeszszék be, mert a később beérkezők folyamodványokat figyelembe nem fogom venni.

O-Becse, 1902. szeptember hó 1-én.

Dr. Balaton Gyula,

főszolgabíró.

Egy jó házból való fiu TANONCUL felvétetik Pock László üveg- és porcellán kereskedésében Zomborban.

* ** ** ** ** *

Egy teljesen felszerelt **KENDERPUHÍTÓ** eladó. — Bővebbet: „Ertl és Schwerer I. hódásághy henger-malom“ cégnél lehet megtudni. 3-1

* ** ** ** ** *

Egyéves önkénteseknek,

valamint tűzoltóknak egyenruhát teljes felszereléssel, továbbá mindennemű egyen- és polgári ruhát jutányosan készit, illetve szállit, valamint javításokat olcsón és pontosan elfogad

Knippl János,

8-6 polgári és egyenruha szabó
Zombor, bajai-utca a nagy szerbtemplom mellett.

Vendéglő bérbeadás.

A zombor-vásártéri vasuti állomásnál ujonnan épült **vendéglő**, teljesen berendezve, haláleset miatt azonnal bérbeadatik. Bővebb felvilágosítást nyujt

Posch Albert,

2-2 tulajdonos.

Két jó házból való fiu tanoncul felvétetik Weidinger S. és Zs. kereskedésében Zomborban. 3-2

7380/1902.

Pályázati hirdetmény.

O Soóvé, Uj-Soóvé, Deszpot Szentiván és Kulpin községekből álló O Soóvé község lakhelylyel bíró körállatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Ezen állás előleges havi részletekben fizetendő évi 1500 korona fizetés, valamint az egyezségileg megállapítandó látogató és gyógykezelési díjjal van egybekötve.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, miszerint kellőleg felszerelt kervényttket **folyó évi szeptember hó 25-ig** nálam nyujtsák be, mert későbbben érkező kervények figyelembe nem fognak vétetni.

Ujvidék, 1902. évi augusztus hó 25-én.

Mezey Imre,
főszolgabíró.

3-3

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 2 kor. 70 fl. — 1 kis palack ára 1 kor. 36 fl.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kaphatók:

8-4

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Pályázat tanítói állásra.

A rác-militicsi r. kath. népiskolánál lemondás folytán megüresedett német-magyar tannyelvű tanítói állásra **1902. évi szeptember hó 8-ig** pályázat hirdettetik. A tanítói állás javadalmazása 800 korona havi előleges részletekben, 100 korona lakáspénz, esetleg szabad lakás és a törvény által kötelezővé tett ötödéves korpótlék. Az ismétlő iskola ellátásáért külön díj nem jár. A megválasztott az iskolaszék által kijelölt osztályt tartozik vezetni és állását október hó 1-én foglalja el, mely naptól fogva fizetése is folyóvá fog tétetni. A szabályszerűen felszerelt kervények 1902. évi szeptember hó 8-ig a rác-militicsi róm. kath. iskolaszékre címezve főt. Garay József esperes-plébános urhoz Bács-Doroszlóra küldendők. Csak férfi-tanítók pályázhatnak.

Rác-Militicsen, 1902. augusztus 12-én.

3-3

A róm. kath. iskolaszék.

4988. sz. kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Rém községben üresedésben lévő községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom a folyamodni szándékozókat, hogy szabályosan felszerelt kervényttket hozzám **folyó évi szeptember hó 15-éig** bezárólag nyujtsák be, mert az elkésve érkezettek figyelmen kívül fognak hagyatni. Az irnoki állás évi javadalmazása 730 korona előleges havi részletekben.

Bács-Almásón 1902. évi augusztus hó 25-én.

2-2

Szutrély,
főszolgabíró.

ISPÁNOVITS MÁRK

A LEGUJABB KÜLFÖLDI GÉPEKKEL BERENDEZETT

MŰ-, SELYEMFESTŐ ÉS VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ

ZOMBORBAN,

A MAGYAR KIRÁLYI POSTA ÁTELENEBEN.

T. C.

Midőn 1902. évi február 20-ika óta fenálló mű-, selyemfestő és vegyészeti ruhatisztító intézetemet a nagyérdemű közönségnek ismételtén becses figyelmébe ajánlom, egyszersmind köszönetemet fejezem ki azon kegyes pártfogásért, a melyben engem eddig részesített, valamint eddig, úgy ezután is főtörékvésem oda fog irányulni, hogy kifogástalan munkám és jutányos árszabásaim által teljes megelégedéstök kiérdemeljem, hogy ezáltal is üzletem jó hírnevét terjesszem.

Elfogadtatnak mindennemű festésre és tisztításra: férfi ruhák és bármily gazdagon díszített női ruhák, egyházi öltönyök, tisztí egyenruhák, gyermekruhák egészben vagy szétfejtett állapotban, továbbá himzések, csipkék, asztalfutók, ág- és asztalterítők, butorszövetek, csipke- és tunisz-függönyök, mindenfélék úgy festetnek, mint tisztítatnak, vattázott szövetek és paplanok, napernyő, keztyűk, végre arany-, ezüst- és gyöngyhimzések.

Minden bármily föltől vegyilleg tisztítatik és teljesen felujjíttatik.

12-2

Kérem a címre figyelni.

Kittinő tisztelettel

ISPÁNOVITS MÁRK,
kelmefestő és vegyítisztító.

Egy teljesen jókarban levő ZONGORA

azonnal eladó — Popovits István kir. adótárnoknál
3-1 Bács-Kula.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a m. t. megrendelő közönség szives tudomására hozni, hogy

női ruhakészítő termemet

a LIPPERT-féle házból (Zrinyi-utca) az ENGUSZ-féle (Dob-utca 245. sz.) házba helyeztem át.

Együttal értesitem a m. t. megrendelőimet, hogy női ruhakészítő termem

ENGUSZ ANNA műtermével egyesült s azt tovább nevé alatt fogom vezetni.

Főtörékvésemmel mindig oda fogok hatni, hogy a m. t. megrendelőimet a legpontosabban és a legszolidabb árak mellett kiszolgálhassam.

Kérem engem új műtermemben felkeresni és becses megrendeléseikkal megtisztelni.

Kittinő tisztelettel

DRAXLER LAJOS,

4-1

női ruhakészítő
ZOMBOR, Dob-utca 245.